

BARBARA BOROWSKA
Katedra Biografistyki KUL
MARTA BUK-CEGIEŁKA
Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL
DOI: [http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8\(44\).4-21](http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8(44).4-21)

SEMINARIUM WYMIANY DOŚWIADCZEŃ
„INTEGRALNA EDUKACJA – WYBRANE ZAGADNIENIA”.
„ROZWIJANIE WIELOSTRONNEJ AKTYWNOŚCI DZIECI
W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM I PRZEDSZKOLNYM
W PROCESIE TWÓRCZEGO KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO”

Lublin, 4 marca 2016 r.

Seminarium wymiany doświadczeń dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego jest jednym z wielu przedsięwzięć, jakie Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej podejmuje na rzecz środowisk edukacyjnych w kraju i za granicą. Jest inicjatywą cykliczną, realizowaną od 2009 r. Seminarium organizowane jest we współpracy z lubelskim Kuratorem Oświaty. Uczestniczą w nim nauczyciele i studenci, metodycy, dyrektorzy szkół i przedszkoli, pracownicy Instytutu Pedagogiki KUL oraz nauczyciele akademicy innych wyższych uczelni z Polski, Ukrainy i Słowacji.

Celem seminarium jest zintegrowanie nauczycieli praktyków wokół istotnych zagadnień dotyczących problemów edukacyjnych i umożliwienie im doskonalenia zawodowego w tym zakresie. Istotne jest również wspieranie studentów pedagogiki (głównie specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna) w poznaniu nie tylko teoretycznych podstaw, ale i praktycznych uwarunkowań pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej. Seminarium wymiany doświadczeń wpisuje się w aktualne potrzeby nauczycieli oraz sprzyja łączeniu teorii z praktyką, pozwala na prezentowanie swoich doświadczeń zawodowych, inspiruje do refleksji, skłania do podejmowania działań i innowacyjnych rozwiązań w różnych obszarach rzeczywistości szkolnej.

W ciągu siedmiu lat odbyło się 27 spotkań seminaryjnych, którym przyświecało siedem głównych zagadnień: „W poszukiwaniu pedagogicznej koncepcji integralnego rozwoju i wychowania dziecka”, „Pedagogia wprowadzania dziecka w świat wartości”, „Nauczyciel–rodzic, akademia dialogu i współpracy”, „Przedszkole i szkoła twórcza a twórczość w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”, „Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej”, „Wdrażanie do zachowań kreatywnych dzieci w edukacji wczesnoszkolnej i wychowaniu przedszkolnym”, „Integralna edukacja – wybrane zagadnienia”.

4 marca 2016 r. w Instytucie Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II odbyło się 26 spotkanie Seminarium Wymiany Doświadczeń, którego celem było zgłębienie wiedzy słuchaczy w zakresie wybranych zagadnień teoretycznych i praktycznych dotyczących metod kształcenia językowego dzieci w nauczaniu przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W seminarium wzięło udział około 120 osób, wśród których znaleźli się nauczyciele wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej ze szkół i przedszkoli województwa lubelskiego, pracownicy i studenci Instytutu Pedagogiki KUL oraz zaproszeni goście, a wśród nich: prof. dr hab. Urszula Paprocka-Piotrowska, prorektor ds. Promocji i Współpracy z Zagranicą KUL; ks. dr hab. Stanisław Fel, prof. KUL, dziekan Wydziału Nauk Społecznych; mgr Krzysztof Babisz, kurator Oświaty w Lublinie; ks. prof. dr hab. Marian Nowak, dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL; i prof. dr hab. Krystyna Chałas, kierownik Katedry Dydaktyki i Edukacji Szkolnej. Seminarium otworzył ks. prof. dr hab. Marian Nowak, który powitał zaproszonych gości i przybyłych słuchaczy. W swym wystąpieniu podkreślił trafność wybranej problematyki spotkania, która staje się szczególnie zasadna, gdy podejmowane są wysiłki rozwiązania problemów związanych z kształceniem i wychowaniem człowieka w poszczególnych etapach życia i rozwoju.

Następnie głos zabrała mgr Anna Szczepińska, wicekurator Oświaty w Lublinie, która pogratulowała organizatorom seminarium podjęcia cennej inicjatywy naukowej pozwalającej na wymianę myśli, refleksji i doświadczeń w tak ważnym temacie.

W pierwszej części spotkania uczestnicy seminarium wysłuchali wykładu wygłoszonego przez prof. dr. hab. Bronisława Rocławskiego z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie na temat: „Co powinien wiedzieć i umieć nauczyciel, aby mógł nauczyć każde dziecko czytać, pisać i liczyć?”. Prelegent przedstawił krótki zarys swoich metod kształcenia na tle innych systemów edukacyjnych, które nazwał „glottodydaktyką ojczystojęzyczną”. Zaprezentował efektywność opracowanego i wdrażanego systemu edukacyjnego do przygotowania i nauki dzieci w zakresie czytania, pisania i liczenia. Zwrócił uwagę na lingwistyczne podłoże sukcesu glottodydaktyki, w szczególności na staranną znajomość ortofonii (budowy głoskowej wyrazów) i ortografii. W systemie edukacyjnym prof. B. Rocławskiego istotną rolę odgrywa umiejętność wymawiania głosek w izolacji oraz biegła znajomość problematyki z zakresu syntez wyrazów z jednostek mniejszych (sylab, głosek, morfemów, logotomów) i z zakresu analizy wyrazów na jednostki mniejsze (sylabę, głoski). Prelegent zwrócił uwagę na problemy ortofoniczne czytania głośnego i ich pokonywanie (odkrywanie reguł ortofonicznych) oraz problemy ortograficzne wraz z ich pokonywaniem (odkrywanie reguł ortograficznych). Istotne znaczenie w prezentowanych metodach odgrywają związki matematycznego języka formalnego z językiem naturalnym. Prof. Roc-

ławski przedstawił podstawowe informacje dotyczące metodyki czytania, pisania i liczenia oraz starannej diagnozy glottodydaktycznej.

W drugiej części seminarium, przeznaczonej na warsztaty dla nauczycieli i studentów, prof. B. Roślowski wraz z dr Barbarą Borowską, adiunktem Katedry Biografistyki Instytutu Pedagogiki KUL, zaprezentowali pomoce glottodydaktyczne oraz ich wykorzystanie w procesie dydaktyczno-wychowawczym dzieci. Świat fonemów i liter uczniowie powinni poznawać za pomocą klocków LOGO® autorstwa prof. Roślowskiego, które służą do nauki wymowy, czytania, pisania i matematyki, dlatego tej pomocy dydaktycznej autor poświęcił najwięcej czasu i uwagi zgromadzonych słuchaczy. Klocki ułatwiają nauczycielom oraz rodzicom organizowanie różnych zabaw, a ich celem jest doskonalenie mowy wraz z przygotowaniem do czytania i pisania, jak również kształcenia świadomości i wrażliwości ortograficznej. W opakowaniu znajduje się 150 klocków z umieszczonym na nich pełnym zestawem 44 liter (36 liter podstawowych i 30 liter niepodstawowych oznaczonych kolorem czerwonym oraz 8 wieloznaków), cyfr, znaków interpunkcyjnych i matematycznych. Klocki zawierają 4 podstawowe możliwości grafemu, czyli litery małe i wielkie pisane oraz małe i wielkie drukowane, każdy z tych wariantów odnosi się do tego samego fonemu (głoski). Wielka i mała litera pisana jest podana w liniaturze. Na dole każdego klocka znajduje się zielony pasek – potocznie przez uczniów i nauczycieli nazywany „trawką”, który umożliwi dzieciom właściwe ustawienie klocka i poprawną obserwację każdej litery lub cyfry. Alfabet przedstawiony na klockach różni się nieco od alfabetu stosowanego w podręcznikach szkolnych. Autor włączył do niego nowe wieloznaki: ni, zi, ci, dzi, si, a także wprowadził litery: q, v, x, z którymi dzieci zetkną się w czasopiśmie lub w podręcznikach. Wszystkie wieloznaki zostały nazwane literami alfabetu. W systemie edukacyjnym B. Roślowskiego nauka czytania i pisania wymaga spełnienia dwóch zasadniczych warunków, tj. dobrej, biernej znajomości całego alfabetu oraz umiejętności syntezy i analizy fonemowej wyrazów, które prelegent w asyście dr B. Borowskiej zaprezentował uczestnikom seminarium. Wykład i warsztaty prof. Roślowskiego trwały pięć godzin i zostały nagrodzone przez słuchaczy burzliwymi oklaskami. Wystąpienie prelegenta wzbudziło szeroką dyskusję wśród uczestników spotkania. Jako pierwsza głos zabrała mgr Jadwiga Dejko, emerytowany doradca metodyczny edukacji wczesnoszkolnej, która przywołała w pamięci szkolenia z glottodydaktyki prowadzone przez prof. Roślowskiego w latach dziewięćdziesiątych w województwie lubelskim. We wspomnieniach i refleksji podzieliła się własnym doświadczeniem z prowadzonych tą metodą zajęć.

W dyskusji udział wzięli także studenci Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II obecni na spotkaniu seminaryjnym. Ich pytania koncentrowały się wokół doświadczenia płynącego z tego seminarium, które pozwala na zweryfikowanie poglądów i opinii na tematy, których studenci nabywają po zapoznaniu się z dostępną literaturą oraz w trakcie zajęć naukowo-dydaktycznych w Instytucie Pedagogiki. Seminarium stanowi również istotny element praktycznego przygotowania zawodowego późniejszych nauczycieli wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego oraz pedagogów.

Zaplanowane na to spotkanie warsztaty dr Beaty Kucharskiej z PWSZ w Chełmie na temat: „Sposoby wykorzystania tekstów folkloru dziecięcego w kształceniu językowym uczniów w klasach I-III szkoły podstawowej” oraz warsztat „Kształcenie językowe

w przedszkolu to nie tylko język obcy”, przygotowany przez Pawła Niemca, studenta pedagogiki KUL, zostały przełożone na kolejne spotkanie, które odbyło się 6 maja.

Wysoki poziom merytoryczny, bogactwo tematyczne oraz mnogość ujęć prezentowanych zagadnień dały szansę wszystkim uczestnikom seminarium na wzbogacenie własnej wiedzy i umiejętności, a ożywiona dyskusja i wielość podjętych problemów wskazywały na wagę tematu stanowiącego przedmiot spotkania, dlatego problematyka nie została do końca wyczerpana, co dało nadzieję na kontynuację spotkań.

Zamknięcia dyskusji i podsumowania seminarium dokonała dr Marta Buk-Cegiełka, adiunkt Katedry Dydaktyki i Edukacji Szkolnej, która podziękowała prelegentowi i słuchaczom za uczestnictwo w spotkaniu oraz podkreśliła znaczenie wymiany doświadczeń, przyczyniającej się do podejmowania skutecznych oddziaływań w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. Jednocześnie zapewniła uczestników o kontynuacji tego typu spotkań seminaryjnych.

MAGDALENA PARZYSZEK

Katedra Pedagogiki Rodziny KUL

DOI: [http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8\(44\).4-13](http://dx.doi.org/10.18290/rped.2016.8(44).4-13)

XXIV INTERDYSCYPLINARNA KONFERENCJA NAUKOWA „WIĘŹ I POKÓJ W RODZINIE I SPOŁECZEŃSTWIE”

Kielce, 12 maja 2016 r.

W dniu 12 maja 2016 r. w ramach XIV Świętokrzyskich Dni Profilaktyki odbyła się XXIV Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z okazji Międzynarodowego Dnia Rodziny pt. „Więź i pokój w rodzinie i społeczeństwie”.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Wojewoda Świętokrzyski, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Biskup Ordynariusz Diecezji Kieleckiej, Prezydent Miasta Kielc, Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kurator Oświaty w Kielcach i Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

Patronat naukowy objęli: Zespół Pedagogiki Chrześcijańskiej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Dziekan Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego, Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Komitet Naukowy Konferencji tworzyli: ks. prof. dr hab. Jan Śledzianowski (WSBiP); dr hab. Anna Kieszkowska, prof. UJK; ks. prof. dr hab. Marian Nowak (KUL); prof. dr hab. Wanda Dróżka (UJK); prof. dr hab. Bożena Matyjas (UJK);